

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 17Co/306/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3111217588
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 11. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Emília Zimová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2012:3111217588.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Emílie Zimovej a členiek JUDr. Gabriely Janákovvej a JUDr. Eriky Zajacovej v právnej veci navrhovateľa T. O. Q., bytom I. XXXX/XX, E., zastúpeného B. B. L., Q., so sídlom v E., G. A. Q. XX/XX proti odporkyni T. G. Q., bytom T. XXXX/XX, E., zastúpenej Q. C. B. Q. & O., A. so sídlom O. XX/XXX, E. - U., T.: XX XXX XXX, o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností k mal. L. Q., nar. XX.XX.XXXX, v konaní zastúpenému Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín, na odvolanie navrhovateľa a odporkyne proti rozsudku Okresného súdu Trenčín zo dňa 11. júla 2012, č.k. 26C/162/2011-153, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu vo výroku o určení vyživovacej povinnosti navrhovateľa k mal. L. z r u š u j e a v tejto časti vec v r a c i a súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

V zostávajúcej časti rozsudok okresného súdu p o t v r d z u j e .

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd manželstvo účastníkov konania rozviedol. Maloletého L., nar. XX.XX.XXXX, zveril do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, ktorí sú oprávnení počas výkonu tejto starostlivosti zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok, s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku o rozvode. Určil realizáciu striedavej starostlivosti rodičov spôsobom uvedeným vo výroku rozhodnutia. Navrhovateľa zaviazal povinnosťou prispievať odporkyni na výživu mal. L. sumou 250 Eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred počas matkinej osobnej starostlivosti o maloletého, s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku súdu o rozvode manželstva účastníkov. Účastníkom nepriznal právo na náhradu trov konania. Rozhodnutie odôvodnil konštatovaním zisteného skutkového stavu veci, z ktorého mal za preukázané, že návrh na rozvod manželstva bol podaný dôvodne. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že vzťahy medzi manželmi sú dlhodobo narušené v dôsledku nedostatku komunikácie, vzájomného pochopenia a podpory v pracovnej činnosti a pomoci v domácnosti. Manželia od júla 2011, t. j. po dobu jedného roka nežijú v spoločnej domácnosti, spoločne nehospodária, intímne sa nestýkajú. Medzi manželmi sú rozdielne názory na zásadné otázky manželského spolužitia, výchovu detí, pretrvávajú medzi nimi dlhodobé konflikty a nedostatočná komunikácia, ktorá vyústila až do následného dlhotrvajúceho odchodu odporkyne s deťmi zo spoločnej domácnosti. Tým sa vzťahy medzi manželmi narušili do tej miery, že navrhovateľ nemá už záujem o obnovenie manželského spolužitia a o ďalšie zotrvanie v manželskom vzťahu s odporkyňou, preto súd prvého stupňa konštatoval, že rozvrat vzťahov medzi manželmi je trvalý, manželstvo si neplní svoj spoločenský účel a nie je ani predpoklad jeho obnovy v budúcnosti. V súlade s ust. § 24 ods. 1 až 4 Zákona o rodine upravil výkon rodičovských práv a povinností účastníkov k mal. L. na čas po rozvode manželstva tak, že maloletého L. zveril do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, pri ktorom rozhodnutí vychádzal najmä zo znaleckého posudku znalkyne O. A. B. a dodatku k tomuto posudku, k stanovisku kolízneho opatrovníka, ako aj zo skutočností, že rodičia mal. dieťaťa žijú v rovnakom meste, na rovnakom sídlisku a došlo medzi nimi

k dohode ohľadom školskej dochádzky mal. L.. Na základe záverov znaleckého posudku periodicitu striedania starostlivosti stanovil tak, aby mal. L. bol v striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov spočiatku v kratších intervaloch z dôvodu, že takáto úprava umožní maloletému vyváženě saturovať citové väzby k oboj rodičom a bude ďalej stimulovať jeho vývin. Navrhovateľa zaviazal prispievať na výživu maloletého L. sumou 250 Eur mesačne počas matkinej osobnej starostlivosti, s odôvodnením, že majetkové pomery navrhovateľa a odporkyne sú v značnom nepomere, keď navrhovateľov mesačný príjem je vo výške 2.743,40 Eur mesačne, zatiaľ čo odporkyňa je na predĺženej materskej dovolenke, je zaradená do evidencie uchádzačov o zamestnanie a nemá nárok na dávky v nezamestnanosti. Uviedol, že pri stanovení výšky vyživovacej povinnosti prihliadol najmä na právo maloletého podieľať sa na životnej úrovni svojho otca. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 23 ods. 1, 2, 3, § 24 ods. 1, 2, 3, 4, § 64 ods. 1, 2, 3, 4, 5, § 75 ods. 1, 2 Zákona o rodine a § 113 ods. 1 O.s.p. O trovách konania rozhodol podľa § 144 veta prvá O.s.p.

Proti rozsudku podali v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ aj odporkyňa.

Navrhovateľ prostredníctvom právneho zástupcu odvolaním napadol výrok rozhodnutia prvostupňového A. o určení vyživovacej povinnosti. Rozsudok prvostupňového súdu v napadnutej časti považoval za nesprávny a pre nedostatok dôvodov za nepreskúmateľný. Súdu prvého stupňa vytýkal, že napriek tomu, že bol povinný riadiť sa pri rozhodovaní o vyživovacej povinnosti ustanoveniami Zákona o rodine, tak súd prvého stupňa podľa týchto zákonných ustanovení nepostupoval a dokonca ust. § 62 ods. 6 Zákona o rodine ako rozhodujúce pre posúdenie vyživovacej povinnosti v tomto prípade vo svojom rozhodnutí ani neuviedol. Súd prvého stupňa sa pri svojom rozhodnutí o určení vyživovacej povinnosti otca k maloletému L. žiadnym spôsobom nevyšporiadal so skutočnosťou, že maloleté dieťa bolo na čas po rozvede zverené do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov s úplne rovnakou dĺžkou trvania osobnej starostlivosti, teda so skutočnosťou, že otec bude po rovnakú dobu ako matka zabezpečovať osobnú starostlivosť o dieťa a v rámci toho hradíť všetky náklady dieťaťa. Suma výživného, určená napadnutým rozsudkom súdu prvého stupňa, je v súdnej praxi obvyklou sumou výživného určovanou u povinného rodiča, ktorému nie je maloleté dieťa vôbec zverené do osobnej starostlivosti. Ak súd takúto sumu výživného určil navrhovateľovi, ktorý má v rovnakom rozsahu ako odporkyňa zabezpečovať striedavú osobnú starostlivosť, takýto postup súdu prvého stupňa nemá opodstatnenie. Súd sa v dostatočnom rozsah nezaoberal ani opodstatnenými výdavkami na strane navrhovateľa a vôbec neprihliadol ani na to, že navrhovateľ zabezpečuje aj výživu už plnoletého syna účastníkov O.. Zároveň sa súd prvého stupňa nezaoberal vôbec odôvodnenými potrebami maloletého L. a neuviedol, aké zistenia v tomto smere ho viedli k záveru o potrebe určiť pri zverení tohto dieťaťa do rovnomernej striedavej starostlivosti oboch rodičov ešte vyživovaciu povinnosť zo strany otca v takej neprimeranej výške. Napriek uvedenému uviedol, že je ochotný prispievať na výživu maloletého L. odporkyni sumou 100 Eur mesačne počas jej osobnej starostlivosti, ktorú sumu považoval za plne postačujúcu.

Odporkyňa v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa uviedla, že odvolanie navrhovateľa vo vzťahu k určení vyživovacej povinnosti považuje za nedôvodné. Poukázala na to, že nepoberá v súčasnej dobe žiaden príjem a je od 17.11.2011 evidovaná ako nezamestnaná na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny v E.. Navrhovateľ je podľa verejne prístupného výpisu z obchodného registra konateľom alebo spoločníkom v štyroch spoločnostiach s ručením obmedzeným, pričom z oficiálneho vyjadrenia navrhovateľa o jeho príjme, ako aj z verejne dostupných posledných účtovných uzávierok uvedených spoločností jednoznačne vyplýva, že aktuálny príjem navrhovateľa je vyšší, ako ho uviedol súdu. Navrhovateľ jej do konca roka 2011 prispieval mesačne sumou 1.500 Eur a tiež platil všetky poplatky spojené s bývaním v byte, ktorý užíva sám, platí hypotéku a poisťky deťom a do konca mesiaca máj 2002 dobrovoľne plnil vyživovaciu povinnosť voči nej vo výške 575 Eur mesačne a vyživovaciu povinnosť voči deťom vo výške 700 Eur mesačne. Z uvedeného dostatočne vyplýva, že navrhovateľ bol a je schopný plniť ďaleko vyššiu vyživovaciu povinnosť voči maloletému, a to aj pri striedavej osobnej starostlivosti.

Odporkyňa prostredníctvom právneho zástupcu odvolaním napadla rozsudok prvostupňového súdu v celom rozsahu a žiadala, aby odvolací súd napadnutý rozsudok prvostupňového súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Ako odvolací dôvod uviedla ust. § 205 ods. 2 písm. c), d) a f) O.s.p. V prvom rade vytýkala prvostupňovému súdu, že jej postupom súdu bolo porušené právo na spravodlivý súdny proces a prístup k súdu garantované v článku 46 ods. 1 a článku 48 ods. 2 Ústavy SR, kedy jej bola

odňatá možnosť konať pred súdom, keď súd prvého stupňa rozhodol po tom, čo neakceptoval žiadosť jej právneho zástupcu o odročenie pojednávania. Uviedla, že je síce pravdou, že jej právny zástupca žiadal celkovo 4-krát konajúci súd o odročenie pojednávania nariadených súdom v priebehu 3 mesiacov, vždy však mal na to vážny dôvod a nekonal s cieľom spôsobiť prieťahy v konaní. Nesúhlasila s argumentáciou súdu pre odôvodnenie jeho postupu, ktorým neakceptoval žiadosť jej právneho zástupcu o odročenie pojednávania. Skutočnosť, že právny zástupca nemohol pol roka vopred určiť presný termín čerpania každoročnej letnej dovolenky v R. práve z dôvodu, že jeho manželka mala plánovaný pôrod sekciou a musela konzultovať termín čerpania dovolenky s ošetrojúcou lekárkou, neznamená, že pre toto nemal jej právny zástupca nárok na čerpanie rodinnej letnej dovolenky tak ako každý iný občan tohto štátu. Práve naopak, s dobrým úmyslom túto skutočnosť oznámil súdu ihneď po doručení predvolania na pojednávanie, aby to súd nebral ako obštrukciu z jeho strany. Pôrod manželky právneho zástupcu prebehol 16.08.2012 sekciou pred plánovaným termínom a práve preto bolo veľmi dôležité z jeho strany riadiť sa pokynmi ošetrojúcej lekárky manželky a nevybrať sa na dovolenku vo svojoľne zvolenom termíne. Súdu prvého stupňa ďalej vytýkala, že pri posúdení záujmu mal. L. vychádzal len zo znaleckého posudku č. XX/XXXX v znení jeho doplnku č. 1, vyhotoveného O.. A. B. a za relevantnú nepovažoval lekársku správu - nález klinickej psychologičky O.. P. V., ktorú maloletý L. navštevoval pravidelne počas rozhodne dlhšieho časového obdobia a zúčastnil sa pohovoru s ňou v rámci vystavenia lekárskej správy, pričom z uvedenej lekárskej správy vyplynulo, že klinický psychológ nedoporučuje zmenu v zverení mal. L. ohľadne opatery. Uviedla, že na základe uvedenej správy žiadala prvostupňový súd o kontrolný znalecký posudok, pretože správa bola odlišná od záverov znaleckého posudku, pričom súd na túto jej žiadosť nereagoval. Za rovnako nedostatočné považovala odôvodnenie rozsudku súdu v časti, v ktorej určil vyživovaciu povinnosť navrhovateľa, keďže z neho nie je zrejmé, na základe čoho určil práve túto výšku vyživovacej povinnosti, keď sa nedostatočne zaoberal príjmami a majetkovými pomermi navrhovateľa.

Navrhovateľ prostredníctvom právneho zástupcu v písomnom vyjadrení k odvolaniu odporkyne žiadal rozsudok prvostupňového súdu vo výroku o určení vyživovacej povinnosti zmeniť v zmysle ním podaného odvolania a v zostávajúcej časti rozsudok prvostupňového súdu potvrdiť. Námietku odporkyne, že jej postupom súdu bola odňatá možnosť konať pred súdom, označil za neopodstatnenú. Poukázal na to, že pojednávania, ktoré sa konalo na súde prvého stupňa dňa 11.07.2012, sa zúčastnil advokátsky koncipient právneho zástupcu odporkyne, a to počas celého pojednávania, ako aj na to, že na tomto pojednávani nebol vykonaný výsluch svedkov, ani znalca a došlo len k prednesom účastníkov (ich zástupcov) a kolízneho opatrovníka, vrátane záverečných návrhov a k vyhláseniu rozsudku. Zároveň sa súd prvého stupňa vyporiadal aj s dôkazným návrhom odporkyne na vykonanie kontrolného znaleckého dokazovania tak, že takéto dokazovanie nepovažoval za potrebné vykonať, a preto vyhlásil dokazovanie za skončené. Žiadne iné dôkazné návrhy neboli odporkyňou prednesené ani v jej obsiahlom písomnom vyjadrení k podanému znaleckému posudku, preto postupom súdu nebola odporkyňa žiadnym spôsobom ukrátená na svojich právach. Pokiaľ ide o druhú odvolaciu námietku odporkyne, týkajúcu sa nevykonania kontrolného znaleckého dokazovania vzhľadom na rozdielne závery znaleckého posudku a nálezu klinického psychológa, poukázal na to, že súd nariadil vo veci znalecké dokazovanie práve za účelom komplexného posúdenia všetkých okolností dôležitých pre rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k mal. L. tak, aby rozhodnutie o tejto veci bolo založené na odborných záveroch a vyjadrovalo čo najviac záujmy maloletého bez ohľadu na subjektívne názory účastníkov na túto otázku. Na rozdiel od odporkyne práve lekársku správu - nález klinického psychológa O.. P. V. zo dňa 15.05.2012 považuje za celkom nedostatočnú na to, aby táto mohla relevantným spôsobom spochybníť závery vykonaného znaleckého dokazovania. Táto podaná lekárska správa z jednorazového vyšetrenia mal. L. nemôže vôbec opodstatňovať nariadenie kontrolného znaleckého dokazovania, a to aj s ohľadom na kvalitu a obsah znaleckého posudku. Poukázal ďalej na to, že navyiac zo samotnej lekárskej správy - nálezu vyplýva, že maloletý navštevoval príslušnú psychologickú ambulanciu v čase od 16.01.2009 do 29.03.2010, teda v období časovo predchádzajúcemu vykonaniu znaleckého dokazovania v tejto veci. Súd prvého stupňa preto správne postupoval, keď neakceptoval dôkazný návrh odporkyne na nariadenie kontrolného znaleckého dokazovania a rozhodol v súlade s výsledkami vykonaného znaleckého dokazovania. Pokiaľ ide o tretiu odvolaciu námietku odporkyne týkajúcu sa nesprávnosti a nepreskúmateľnosti rozhodnutia súdu prvého stupňa o určení vyživovacej povinnosti, túto považoval z dôvodov uvádzaných odporkyňou za celkom neopodstatnenú, zároveň však uviedol, že taktiež považuje rozhodnutie prvostupňového súdu v tejto časti za nesprávne z dôvodov, ktoré uviedol vo svojom odvolaní.

Kolízny opatrovník sa k odvolaniam navrhovateľa a odporkyne písomne nevyjadril.

Krajský súd preskúmal vec v zmysle ust. § 212 ods. 1, 2 písm. a) O.s.p. a zistil, že rozsudok okresného súdu je potrebné vo výroku, ktorým rozhodol o určení vyživovacej povinnosti navrhovateľa k mal. L., podľa § 221 ods. 1 písm. h) O.s.p. zrušiť a podľa ods. 2 cit. zákonného ustanovenia vec vrátiť v tejto časti súdu prvého stupňa na M. konanie a v zostávajúcej časti je potrebné rozsudok prvostupňového súdu podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdiť. Vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p., podľa ktorého nie je potrebné nariadovať pojednávanie odvolacieho súdu.

V prvom rade sa odvolací súd zaoberal námietkou odporkyne, že postupom súdu bolo porušené jej právo na spravodlivý súdny proces a prístup k súdu, garantované v článku 46 ods. 1 a článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, keď jej bola odňatá možnosť konať pred súdom tým, že súd prvého stupňa neakceptoval žiadosť jej právneho zástupcu o odročenie pojednávania.

Odňatie možnosť konať pred súdom je vadou konania súdu, ktorá má za následok porušenie základného práva účastníka konania na súdnu ochranu. Rovnako uskutočnenie pojednávania súdu bez toho, aby účastníkovi konania bola daná možnosť zúčastniť sa pojednávania a uplatňovať počas jeho priebehu svoje procesné práva, má za následok odňatie možnosti konať pred súdom, a tak aj porušenie základného práva podľa článku 46 ods. 1 Ústavy a práva podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru.

Podľa § 101 ods. 2 O.s.p. súd pokračuje v konaní, aj keď sú účastníci nečinní. Ak sa riadne predvolaný účastník nedostaví na pojednávanie, ani nepožiadá z dôležitého dôvodu o odročenie, môže súd vec prejednať v neprítomnosti takeého účastníka, prihliadne pritom na obsah spisu a doposiaľ vykonané dôkazy.

Predmetné ustanovenie bráni absolútnemu ponímaniu práva účastníka konania konať procesne relevantným spôsobom pred súdom. Ak by totiž takéto absolútne ponímanie bolo akceptované, potom by sa súdne konanie prostredníctvom sústavného využívania opakovaných žiadostí o odročenie pojednávania ľahko stalo voľne disponibilným nástrojom v rukách účastníka konania a súčasne by prestalo byť nástrojom v rukách štátneho orgánu (súdu), ktorý má slúžiť nastolovaniu spravodlivého usporiadania v právom regulovaných spoločenských vzťahoch. Je preto potrebné, aby posúdenie dôvodov žiadaného odročenia nariadeného pojednávania bolo vecou súdu, ktorého povinnosťou je nastolenie stavu právnej istoty účastníkov konania, pokiaľ ide o otázku tvoriacu predmet sporu. Dôležitosť dôvodu, pre ktorý účastník konania žiada o odročenie pojednávania, súd posudzuje vždy s prihliadnutím ku všetkým okolnostiam konkrétneho prípadu. Aj keď účastník konania vo svojej žiadosti uvádza dôvod inak spôsobilý viesť k záveru o odročení pojednávania, nie je súd vždy povinný takýto dôvod akceptovať, a to najmä vtedy, ak nie je využívaný v súlade so zmyslom a účelom ust. § 101 ods. 2 O.s.p., ale k zámerným procesným obštrukciám, keď doterajší priebeh konania signalizuje možné zneužívanie žiadostí o odročovanie pojednávania pre účely predlžovania konania. Takto zvolený postup je však súd povinný dostatočným spôsobom zdôvodniť.

V preskúmvanej veci je nesporné (a odporkyňa to nespochybňuje), že v priebehu konania došlo k opakovanému odročovaniu nariadených pojednávanií na základe žiadostí odporkyne, resp. jej právneho zástupcu, pričom súd prvého stupňa týmto žiadostiam vo všetkých predchádzajúcich prípadoch vyhovel. Z neúčasti na pojednávanií, nariadenom na 11.07.2012, ktoré predvolanie prevzal právny zástupca odporkyne dňa 28.06.2012, sa právny zástupca odporkyne ospravedlnil listom zo dňa 29.06.2012, doručeným súdu prvého stupňa dňa 02.07.2012, v ktorom požiadal o odročenie nariadeného pojednávania z dôvodu čerpania rodinnej dovolenky v R. od 30.06.2011 do 15.07.2011. Uviedol, že termín tejto rodinnej dovolenky vopred nevedel, pretože tento bol závislý od viacerých okolností, z ktorých najpodstatnejšou bolo odporúčanie lekárky s ohľadom na pokročilé štádium tehotenstva jeho manželky. Odporkyňa sa z neúčasti na uvedenom pojednávanií ospravedlnila podaním, doručeným Okresnému súdu Trenčín dňa 11.07.2012, kde uviedla, že trvá na osobnej účasti svojho právneho zástupcu, a keďže tento ju na pojednávanií nemôže zastupovať, pojednávania sa neúčastní.

Za takto popísaných skutkových okolností súd prvého stupňa pojednávanie neodročil a konal a rozhodol v neprítomnosti odporkyne a jej právneho zástupcu. Dôvody, pre ktoré neakceptoval žiadosť právneho zástupcu odporkyne o odročenie pojednávania, vysvetlil v odôvodnení svojho rozhodnutia, keď uviedol, že všetkým predchádzajúcim žiadostiam odporkyne, resp. jej právneho zástupcu, o odročenie

pojednávania vyhovel, avšak ďalšiu, v poradí už štvrtú žiadosť o odročenia pojednávania považoval už za obštrukčné správanie zo strany odporkyne, sledujúce bezdôvodné predlžovanie konania. Poukázal pritom na skutočnosť, že sa jedná o konanie vo veci starostlivosti o mal. dieťa, kde súd je povinný rozhodnúť bez zbytočného odkladu. Daná vec v čase rozhodnutia prvostupňového súdu prebiehala na súde prvého stupňa už jeden rok, pričom odporkyňa sa zúčastnila len prvého pojednávania dňa 07.10.2011 a pri každom z nasledujúcich vytyčených termínov pojednávania, vytyčených na deň 26.04.2012, 17.05.2012, 20.06.2012 a 11.07.2012 požiadala z rôznych dôvodov o odročenie pojednávania.

Odvolačný súd po preskúmaní dospel k záveru, že ak za takéhoto stavu súd prvého stupňa neakceptoval posledný dôvod právneho zástupcu uvedený v žiadosti o odročenie pojednávania, s odôvodnením, že na strane právneho zástupcu odporkyne nešlo o dôležitý dôvod pre odročenie pojednávania, pretože sa nejednalo o dlhodobu plánovanú dovolenku, jednalo sa o právo súdu neakceptovať žiadosť účastníka konania o odročenie už nariadeného pojednávania, keď súd prvého stupňa dospel k záveru, že sa jedná o prípad možného zneužívania žiadostí o odročovanie pojednávania za účelom predlžovania konania. Treba pritom poukázať aj na skutočnosť, že navrhovateľka bola na pojednávani dňa 07.10.2011 súdom riadne vypočutá ako účastníčka konania, v priebehu konania mala možnosť vyjadriť sa k výpovedi navrhovateľa, kolízneho opatrovníka, k predloženým listinným dôkazom, k podanému znaleckému posudku, čo odporkyňa aj využila, a taktiež mala možnosť podávať písomné návrhy na doplnenie dokazovania. Na pojednávani dňa 11.7.2012 napokon bol prítomný aj advokátsky koncipient právneho zástupcu odporkyne, ktorý mohol hájiť jej záujmy, pričom na tomto pojednávani neboli vykonané žiadne rozhodujúce dôkazy, neboli vypočúvaní svedkovia, ani súdny znalec, ale došlo iba k vyjadreniam strán a k záverečným prednesom. Po zhodnotení všetkých uvedených skutočností odvolací súd dospel k záveru, že pokiaľ súd prvého v danej veci rozhodol v neprítomnosti odporkyne, resp. jej právneho zástupcu, postupom prvostupňového súdu nebolo porušené právo odporkyne na spravodlivý súdny proces a prístup k súdu, a teda jej nebola odňatá možnosť konať pred súdom.

Pokiaľ sa jedná o vec samotnú, odporkyňa odvolaním napadla celé rozhodnutie prvostupňového súdu, t. j. aj výrok, ktorým bolo manželstvo účastníkov rozvedené, aj keď v odvolaní neuvádza žiadne námietky, pre ktoré považuje rozhodnutie prvostupňového súdu v tejto časti, t. j. vo výroku o rozvode manželstva, za nesprávne. Odvolací súd, aj keď je v zmysle ust. § 212 ods. 1 viazaný len rozsahom a dôvodmi odvolania, preskúmal aj tento napadnutý výrok rozhodnutia prvostupňového súdu a dospel k záveru, že súd prvého stupňa vykonal vo veci dostatočné dokazovanie a rozhodol správne, keď návrhu navrhovateľa na rozvod manželstva vyhovel. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že vzťahy medzi manželmi sú dlhodobu rozvrátené, manželia viac ako jeden rok nežijú v spoločnej domácnosti, spoločne nehospodária, spoločne nevychováajú svoje deti, intímne spolu nežijú, majú problémy v komunikácii. Manželstvo si tak preukázateľne neplní ani jednu zo svojich funkcií uvedených v ust. § 18 Zákona o rodine, je iba formálnym zväzkom a nie je ani predpoklad na jeho obnovenie v budúcnosti. Z uvedených dôvodov nepovažoval odvolací súd odvolanie odporkyne do výroku o rozvode manželstva za dôvodné, preto rozsudok prvostupňového súdu v tejto časti potvrdil.

Za správne považoval odvolací súd rozhodnutie prvostupňového súdu aj vo výroku, ktorým rozhodol o zverení mal. L. do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Je nepochybné, že zverenie mal. dieťaťa do osobnej starostlivosti oboch rodičov je v záujme mal. dieťaťa a takýto spôsob starostlivosti rodičov o dieťa treba vždy preferovať, pokiaľ tomu nebránia závažné dôvody. V danej veci na základe námietok odporkyne súd nariadil znalecké dokazovanie, z ktorého vyplynulo, že mal. L. má k obom rodičom pozitívne citové postoje, a že je v záujme dieťaťa, aby bolo na čas po rozvode manželstva zverené do osobnej starostlivosti oboch rodičov, aj keď spočiatku v kratších intervaloch, keď znalkyňa vyslovila názor, že takáto úprava zverenia umožní mal. L. vyvážené saturovať citové väzby s oboma rodičmi a bude ďalej stimulovať jeho vývin. Námietka odporkyne, že súd mal akceptovať jej návrh na nariadenie kontrolného znaleckého dokazovania po tom, čo súdu predložila nález klinického psychológa, nie je dôvodná. Znalecké dokazovanie súd nariaďuje v prípade, keď sa v konaní jedná o vyriešenie otázky, pre ktorú súd nemá dostatočné odborné znalosti. V danej veci súd na základe námietok ohľadne vzťahu navrhovateľa s maloletým, ustanovil vo veci súdnu znalkyňu, ktorá vo veci podala znalecký posudok. Po preskúmaní uvedeného znaleckého posudku znalkyňa O.. A. B. a jeho dodatku č. 1, súd nemal dôvod pochybovať o jeho správnosti, a preto nevidel dôvod pre nariadenie kontrolného znaleckého dokazovania s ohľadom na predloženú lekársku správu klinickej psychologičky O.. P. V.. Súd prvého stupňa pritom správne poukázal na to, že predložená lekárska

správa bola vypracovaná bez výsluchu navrhovateľa ako otca mal. L., pričom klinická psychologička sa ani nevyjadrovala k možnosti striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, ale iba k celkovej zmene zverenia do starostlivosti otca. Vzhľadom na závery znalca uvedené v znaleckom posudku, postoj kolízneho opatrovníka, ktorý v konaní zastupuje záujmy mal. dieťaťa, a ktorý taktiež žiadal zveriť mal. L. do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, s prihliadnutím ku skutočnosti, že rodičia mal. L. žili až do júla 2011 v spoločnej domácnosti s mal. L., obaja bývajú v tom istom meste, na tom istom sídlisku, záver prvostupňového súdu o tom, že zverenie mal. L. do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov je v záujme dieťaťa, odvolací súd považoval za správny. Preto rozsudok prvostupňového súdu aj vo výroku o zverení mal. dieťaťa do osobnej starostlivosti oboch rodičov potvrdil.

Za opodstatnené však odvolací súd považoval odvolanie navrhovateľa aj odporkyne do výroku o určení výšky vyživovacej povinnosti k mal. L.. Preskúmaním spisu odvolací súd zistil, že súd prvého stupňa sa neriadil dôsledne ustanoveniami § 62 ods.1, 2, § 62 ods. 6 a §75 ods. 1 Zákona o rodine a dostatočne nezistil osobné, majetkové a zárobné pomery oboch účastníkov konania, ich výdavky, ako aj potreby mal. dieťaťa. Z jeho rozhodnutia nie je možné zistiť, akými úvahami riadil pri stanovení výšky vyživovacej povinnosti, ani ako sa na výške výživného odzrkadlila skutočnosť, že dieťa zveril na čas po rozvode do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok prvostupňového súdu v tejto časti zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, v ktorom súd prvého stupňa dôsledne zistí osobné, majetkové a zárobné pomery oboch účastníkov konania, ich výdavky, potreby mal. dieťaťa a o vyživovacej povinnosti opätovne rozhodne, a to aj v nadväznosti na ust. § 62 ods. 6 Zákona o rodine.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.